

Kosovo

NRC
26/01/99 p.8

In NRC Handelsblad van 19 januari geeft de Britse journalist Simon Jenkins zijn visie op Kosovo na de massamoord in het dorpje Racak. Naar zijn mening hebben bombardementen weinig zin en moet worden ingezet op humanitaire hulp. Dit quasi-vredelievende betoog gaat voorbij aan de centrale oorzaak van de conflicten die zich sinds 1989 in het voormalige Joegoslavië hebben voorgedaan. Dat is de nationalistische politiek van president Milošević. Hoewel ook anderen een kwalijke rol hebben gespeeld, met name de Kroatische president Tudjman, is het vooral het beleid van Milošević dat heeft geleid tot een planmatige en systematische inzet van geweld in achtereenvolgens Kroatië, Bosnië en Kosovo. Een oplossing voor het conflict is alleen mogelijk als hij wordt gestopt.

Jenkins houdt echter, evenals een groot aantal politici, zowel Milošević als het uŕk verantwoordelijk voor het geweld. Hij verwijt het uŕk separatistisch gedrag. Dit verwijt is niet terecht. Net als eerder in Kroatië en Bosnië wordt de bevolking van Kosovo door het optreden van Milošević gedwongen om te streven naar onafhankelijkheid. Het huidige gezag heeft de Albanese bevolking van Kosovo al haar rechten ontnomen, met als uiteindelijke consequentie dat groepen burgers strafeloos kunnen worden vermoord.

In vervolg op zijn neutrale opstelling pleit Jenkins voor humanitaire hulp en samenwerking. Hij trekt daarbij de vergelijking met Libanon. Daar was echter sprake van een groot aantal vergelijkbare partijen die streefden naar de machtsposities. In Kosovo, en ook eerder in Bosnië, is sprake van een partij die met een extreem nationalistische ideologie en een overmaat aan geweld de andere bevolkingsgroepen alle rechten ontnemt. Beter dan een vergelijking met Libanon is dan ook een vergelijking met Bosnië, waar we hebben kunnen leren dat een stevige aanpak beter werkt.

Het doelgerichte en systematische geweld van Milošević kan alleen worden gestopt met een even doelgericht en systematisch antwoord. De NAVO zou moeten besluiten tot militaire acties vanuit de lucht met als doel de capaciteit van Milošević' leger en politie-eenheden te breken. In vervolg op luchtacties zal ook een inzet van grondtroepen nodig zijn. Daarnaast is een boycot nodig om de oorlogseconomie van Servië tot stilstand te brengen en de bevolking oorlogsmoe te maken.

Bombardementen moeten worden uitgevoerd tot Milošević instemt met een oplossing die de rechten van de Albanese bevolking garandeert. De Nederlandse regering zou in dit verband een belangrijke rol kunnen spelen door uit te spreken dat zij, na wat er nu is gebeurd, het streven naar onafhankelijkheid respecteert. Daarnaast is een stevige inbreng in militaire operaties van belang. Wij hebben in Srebrenica ervaren dat je met een kleine, zwak bewa-

pende eenheid weinig kunt beginnen, en er alleen iets bereikt kan worden met een gezamenlijke, stevige en krachtdadige inzet.

Als er nu niets gebeurt, zullen de eenheden van Milošević verdergaan met hun systematische geweld. Racak zal dan niet de laatste plaats zijn waar zij een massamoord begaan. Als Milošević niet wordt gestopt, wacht Kosovo een groot menselijk drama.

AB DE BUCK

CEES VAN DER VELDE,
Politiek Comité Stari Most